

Előfizetési árak:

Egész évre	10— K
Fel évre	5— K
Negyed évre	2.50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szombán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal
Kazal József könyvnyomdája, ahol
előfizetések és hirdetések felvétet-
nek. Telefon 45.

Szerkesztőség
Baja, Eötvös József-utca 2. szám.
Telefon 116.

Feloldó szerkesztő
és lapfajdosító: **Mesko Zoltán.**

Vízvezeték és csatornázás

dolganak mibenléte iránt vagyunk egy kevéssé kíváncsiak. Hogyan is áll az a dolog? Miként áll az ügy?

A vízvezeték dolgát nagy lelkesedéssel, nagy ambícióval karolták fel. Ugy tüntették fel, mint a program egyik legfontosabb és legsürgősebb részét. Vitakoztak a kérdés felett és ha találkozott ember, akiben megvolt a bátorság kijelenteni, hogy ennek a megvalósítása kemény dió, a vitakozók felháborodva kiáltottak fel: De hát hogyan lehet meg egy város vízvezeték és csatornázás nélkül? Azok, akik eddig egy ártyúziós költségeit is sokallottak, ma úgy beszéltek a vízvezetékéről, mintha annak holnap már okvetlen meg kellene lennie. No igen! A vízvezeték az első feltétele egy város városias jellegének. Ahol még a vízvezeték és csatornázás sincsen, ott nem is lehet városról beszélni. Ott hiába várnak továbbfejlődést.

Kijelentjük mindenekelőtt, hogy mi elengedhetetlenül szükségesnek tartjuk a vízvezeték és csatornázást, mert attól várjuk a város egészségügyi viszonyainak a javulását. Azonban nem resteljük kijelenteni, hogy a város fellendülését nem csak ettől várjuk, illetve nem az a város fejlődésének, vagyoni gyarapodásának a feltétele. Nem. Hanem igenis ipartelepeknek a

létesítése hozza meg a vagyonosodást, a kereseti viszonyok megjavulását. Ipartelepek és újabb közintézmények létesítése.

Azonban ipartelepeket, közintézményeket sokkal könnyebb olyan városban megvalósítani, ahol a közegészségügyi viszonyok jók, mint egy olyanban, ahol azok nem jók s így tényleg összefügg a város fejlődése a vízvezetékkel és csatornázásával.

Ebben tehát szintén egyetértünk azokkal, akik a vízvezeték mielőbb való kiépítését sürgetik. Azonban mit látunk?

A lelkesedés, amellyel az eszmét fogadták, szalmalángként csapott fel. Ma már — ugyánál — kialakulóban van az egész mozgalom. Senki se beszél róla, senkinek se jut eszébe megkérdezni, hogy miért pihen az az ügy, miért hagyják azt szép lassan elszenderülni? Ha senki se kíváncsi erre, hát itt vagyunk mi és itt, a nyilvánosság előtt kérdezzük: Mi van a vízvezetékkel? Akarják megcsinálni, vagy nem? Ha akarják, hát miért hevertetik a dolgot, ha meg nem akarják, miért csináltak görögütözes parádét, miért foglalkoztatják az ügyvel közgyűlést, bizottságokat, miért méricskítették az utcákat és mire volt jó erre az időt pazarolni? Minek kellett a mérnököket és vállalkozókat

idecsődíteni? Reméljük, hogy nemsokára olyan választ kapunk kérdésünkre, amely azt fogja igazolni, hogy komolyan foglalkoznak a megvalósítással.

Ki lesz a polgármester, lesz-e egyáltalán polgármester?

A bajai polgármester, dr. Hegedüs Aladár kir. tan. már javában élvezi a tavaszi nap sugar jótékony áldásait, a közpályán végzett nagy és nehéz munkában megviselt idegei bizonyára már nem annyira megviselték; ... lehet, hogy végleges nyugdíjaztatása iránt a kérvényt is expedialta már, Baján pedig mind e dolgokban homály, köd, sötétség borul az elmék felett! Senki sem tudja, hogy állunk: senki még csak nem is sejt, hogy leszünk.

Vajon hát kinek az érdeke, hogy Baja városát ilyen lehetetlen állapotok elé állítsák? Kinek a haszna, kinek a számításai vannak ahhoz kötvé, hogy Baja hosszú időközig vezető, irányító nélkül maradjon? Mert hogy ez nem közérdek, az több, mint bizonyos.

Kombinációkra adjuk a fejünket? Igaz, hogy nálunk minél több a tanácsstalanság, minél nagyobb a kaosz, annál több a tervezgetés, annál burjánzóbb a kombinálás. Ugy látszik, hogy itt a vágyak, a kívánságok kielégítésére már komolyabb dolog nem is igen kell. Az embereknek egy-egy felvetett tipp elég

hozza, hogy napi munkájuk után csendes, jótékony álomra hajtsák a fejüket.

Minek nekik más? Majd elvégzik azt a város házán. Természetes, hogy az ilyen csendesen kérődöz embereknek velejárója aztán, hogy ha tippjük kissé balul üt be, ők azok, akik nemetszésük kinyilvánításában a leghangosabbak.

A bajai polgármesteri állás betöltése körül is megindultak a tervezgetések. Első feckéje a tervezgetésnek az volna, hogy 2 évig nem is lenne polgármester, hanem a helyettes vinné az ügyeket. Mire jó ez? Igaz, hogy eddig is beleszokhatunk már ebbe az elintézési módba, hiszen dr. Hegedüs Aladár jó gyakran élvezte a szabadságoltság tündéri napjait.

A másik kombináció egynehány helybeli ügyvéd neve körül szövődik. Semmi kifogásunk ez ellen. Egyet azonban hangsúlyozni akarunk, hogy t. i. csak olyan név körül kell és szabad tömörülni, amely névnek viselője elsősorban anyagilag minden oldalon teljesen független és aki elég férfi is ahhoz, hogy mindenféle befolyásoktól, érdekszövetkezeti gyámkodásoktól mentesíteni tudja magát.

A harmadik terv szerint idegenből kellene hozni valakit, akinek adminisztrációs tudománya Bajának peszudt cirkulációjába elevenebb keréngé hozna. Kifogásunk van etervellen, bár Bajára ráférne egy kis elevenebb vérkeringés. Hátha egy idegen elem belevégülése csodát produkál? ... Csak arra vigyázzanak minden oldalon, hogy az esetleges előkelő idegenben vargát ne fogjunk.

Az ilyen idegeneknek természetrajzához tartozik, hogy mivel a helyzetet mindjárt föl nem ismerhetik, mások járszalagján indulnak. És ha rossz uton elindultak, akkor vajon ki a megmondhatója, hogy nem a felfordulás örvényében fejezik-e be pályafutásukat?

Szőlősgazdák,

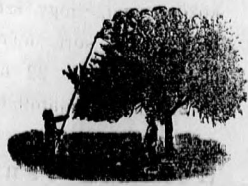
kik gyümölcsfákat még idejekorán meg akarják menteni a vér- és paizstetvek, a fa- és kéregeszű, a mohók és zuzmók, továbbá a rákbetegség által okozott pusztításoktól, permetezzenek még

lehetőleg hajtás előtt DENDRIN

gyümölcsfa-karbolineummal, mely az eddig szerzett tapasztalatok szerint az említett betegségek ellen a legtükéletesebb védelmet nyújtja.

Egyedárusító:

Drescher Gyula Baja.

A város érdeke mindenesetre azt kíváná, hogy minél hamarabb kapjunk polgármestert. És pedig egy minden tekintetben független, okosan, higgadtan gondolkozó egész férfit, aki a bajai viszonyokat alaposan ismeri. *Az új polgármester tehát csak bajai ember lehet!* Várjuk tehát a legjobbat.

Csonka a bajai parlament. Igy marad ez örökké?

Rég elmúltak már a legutolsó bizottsági tagválasztások, az új bizottsági tagok a közgyűlési terem akusztikájával is megismerkedtek már és a bajai parlament a mai napig sem teljes még.

Hogy Raisz Sándor dr. lemondott-e, vagy nem mondott le, senki sem tudja, senki sem kutatja. Pedig úgy gondoljuk, az illendőség is talán egy hozná magával, hogy ha eltávolított Bajáról és adót sem fizetek már Baján, akkor a bajai közgyűlési teremben a helyemet sem keresném tovább, hanem egyszerűen lemondanék.

A másik megüresedett bizottsági tagság a Rajk Aladáré. Róla tudjuk, hogy tényleg lemondott. Miért nem töltik be a helyét? Vagy talán olyan nagy utánna az úr, hogy senki már be sem töltheti méltóképpen?

Viccelődésekre nem akarnánk bocsájtkozni, de a csonka parlament példátlanúságára rá kellett mutatnunk. A hatóságnak lehetne rá gondja, hogy ez állapotokon változtasson. Ne várja be, hogy a dolog elmérgesedése után fűhöz-fához kelljen kapkodnia. Ha a városi kormányzat teljességére még ad valamit, akkor az üresedésben levő tagsági helyeket, vagy helyet hamarosan be kell töltenie.

Különbön azt is hallottuk, hogy a főispán egy — ez irányban hozzá intézett interpellációra azt a választ adta, hogy a megüresedett mandátum a legrövidebb időn belül be lesz töltve. Már most csak azt szeretnők tudni, hogy ott a torony alatt mit értenek a legrövidebb idő alatt?

Szabadka honvédtüzérséget kap. Raja ugyan mit? Semmit.

Szabadkán, ami kedves ikervárosunkban minden épkezláb ember dolgozik, így a kormányigéret, amely szerint tüzérezredet helyeznek el Szabadkán, megvalósuljon.

Baja is kapott ilyenféle ígéretet, de hogy mikor lesz a sok ígértből valóság, azt az unokáink unokái is várhatják.

A honvédtüzérség fejlesztése különben ilyen keretben fog véghez menni.

E jelenleg fenálló 26 ágyúütögehez 5 új üteget szerveznek és a 31 újonnan szervezett ütegből 8 tüzérezredet alakítanak, még pedig olyképen, hogy egy ezredet 5, öt ezredet 4 és két ezredet 3 ütegre fognak fősztani. Ezekon kívül már a jövő hónapban egy lovas honvédtüzérezredet állítanak fel, melynek állomáshelye Miskolc lesz. A honvédtüzérség e nagyarányú fejlesztése következtében mind a 8 honvédtüzérezrednek lesz kellő tüzérsége.

Hirek.

Március 15.

Márciusnak idusán
Ünnepelt a lélek:
Porba hullt az ocsmányság
S nemzettipró vétek.

Eszme és a gondolat
Bilincset lerázta
S szent szabadság ormain
Sátrát kipányvázta.

Ma azonban nincs is tán
Vigadózó kedvünk?
Tán a lélekzésünk is
Siettet veszünk? . . .
És ha mégis ünneplünk,
Ime, azt ajánlom:
Jusson akkor eszünkbe
— Az a tizenhárom!

Közgyűlés. A Magyarországi Munkások Rókkant és Nyugdíjgyeletének bajai fiókjá f. hó 22-én d. e. fél 11 órakor a Kereskedő Ifjak Egyesülete helyiségében rendez közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezennel meghívja az ELNÖKSÉG.

Hazafias bunyevácok. A sokszor ócsárolt, kétes színben feltüntetett bajai bunyevácok március 15-iki ünnepélyt tartanak vasárnap délután fél 6 órakor. Szeretnők, ha sok számmal jönnének el.

A szabadkai ügyvédek és a törvényszék. A szabadkai ügyvédi kamarának választmányja feliratot intéz az igazságügyminiszterhez a törvényszéki állapotok orvoslása végett. A jogszolgáltatás csődjének elkerülése érdekében egy újabb tanács szervezéséhez szükséges 3 bíró, továbbá megfelelő számú jegyző és segédszemélyzet alkalmazása iránt mielőbbi intézkedést kér a kamara választmány.

Bácskai tanárnők kinevezése Szerbiában. Mihálygyics Anna, a zombori és Pavlovics Nadessza az újvidéki szerb felső leányiskola tanárnőit a kragujeváci felső leányiskola tanárnőivé nevezte ki a szerb közoktatásügyi kormány.

Kivándorlás Bácskából. Skulteti Ferenc alispán most tette közzé a Bácskából kivándoroltakról szóló sta-

tisztikát. E szerint megyénkbeli a f. év első 2 hónapjában kétezerrel többen vándoroltak ki Amerikába. A kivándorlások azonban hiányzik a vármegye területén lévő három szabad királyi város kivándorlási statisztikájából s így legalább 3000-ra tehető a kivándorlók száma, kik majdnem mindannyian földmives emberek és akik leginkább Északamerikába igyekeztek. A kivándorlás Bácskából azóta olyan nagymérmű, amióta visszavonták a kivándorlási tilalmat s a fokozott vér- és pénzadót már nem bírja anyagi romlás nélkül kiizzadni a magyar.

Irodaigazgató kinevezés. Szokolay János volt szabadkai törvényszéki, most szegedi táblai irodatitstet az igazságügyminiszter a zombori törvényszékhez irodaigazgatónak nevezte ki.

Háivacsora. Az évente szokásos március 15-iki halvacsorát Horváth János, a Bárány-Szálloda bérloje az idén is megtartja a szálloda emeleti nagytermében. A vacsora kezdete este 8 órakor. Egy teríték ára 2 K 60 fillér.

A közönség figyelmébe. Rossz szokás Baján, hogy a gazdaberek földjeiken, sőt a város területén való kertjeikben a gáz meggyújtják. Ezzel a város tűzbiztonságát is veszélyeztetik, de a tűzoltóságot is sok fölösleges zaklatásnak teszik ki. Éppen azért a gáz felgyújtását minden esetben be kell jelenteni a tűzoltótestületi őrszobában. A mulasztókat a rendőrség szigorúan bünteti.

Füstbefut gyermekek. A mulhavi bajai szerencsétlenséghez hasonló történet a napokban Újvidéken. Kovács Pál újvidéki hajómunkás dolgára távozott, felesége pedig a piacra ment. A konyhaba zárva maradt két gyermekük. A tűzhelyből kihullott parázs meggyújtotta a fát. A füst az 5 hónapos gyermeket megölte, a 4 éves pedig a füstmérgezésből beteges fekszik.

A kutba ugrott. Barucz Sándorné, egy szegedi honvédmagy özvegye, öngyilkossági szándékkal a kutba ugrott és meghalt. Férje öt év előtt elhunyt. A 42 éves özvegy domaszki tanyájukra költözött, ahol cseléde társaságában teljesen visszavonultan élt, tekintélyes vagyonból. Hátrahagyott levelében életuntsággal indokolja tettét. Cselédjének 5000 koronát hagyott.

Egy falu lángokban. A vas megyei Strém községben kedden délelben ki-gyulladt egy ház s az óriási szélben a lángok átcsaptak a szomszédos épületekre. A tűz rohamosan terjedt, úgy, hogy egy óra alatt már 42 ház égett. Az oltás a szélvihar miatt teljesen lehetetlen.

Varoshazi hírek.

A kis piac. A józsefvárosi ugynevezett „kis piacot” a városi tanács az iskolai gondnokság kérelmére az iskola mellől az utca tulsó felére helyezte át.

A kereskedelmiügyi miniszter elfogadta a város törvényhatósági bizottságának múlt évi december hó 29-én tartott közgyűléséből eleje terjesztett azon ajánlatát, mely szerint az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t.c. alapján kiépítendő baja—bezdáni törvényhatósági közút városi és vármegyei szakaszának kiépítésére vonatkozó műszaki művelet a város mérnöki hivatalával elkészítetté abban az esetben, ha a felvételek és tervezés költségeit a kir. államépítészeti hivatal létszámára érvényes illetményszabályzat szerint a kereskedelmi tárca terhére viselni hajlandó.

Lakbör-ügy. A városi őrmester, hajduk, kézbesítők, mindenesek és utkaparók lakbör-kiegészítés iránt folyamodtak a város törvényhatóságához, hogy ez által a rendőrökkel és állami szolgákkal egy kategóriába jussanak.

Altstiek, szolgák. A városi, nem a rendőrségi állományba tartozó altisztek és szolgák lakbörük kiegészítése iránt folyamodtak a törvényhatósághoz. A tanács a kérvényt tárgyalás és javaslat-tétel végett kiadta a szervezési bizottságnak.

Államsegély. A vallás és közoktatásügyi miniszter Ruppert Antal városi polgári iskolai tanár fizetés kiegészítésére 1913. évi november hó 1-től 800 korona államsegélyt engedélyezett.

Uj-közút. A városi tanács felhívta Soós Sámuel vállalkozó kútmestert, hogy az Erzsébet- királyné-utcában (az ugynevezett „Vörös ökör”, téren) az új Northon-kút turásához fogjon hozzá és vascsövek helyett önozott csöveket alkalmazzon.

Légszuszamlamp szaporítása. A közgyűlés határozata folytán a tanács felhívta a bajai légszuszamlamp igazgatóságát, hogy az I. kerületi Széchenyi utcában még két légszuszamlamp állítson fel.

Sétánypadok szaporítása. A városi tanács múlt csütörtökön tartott ülésében tíz új sétánypadnak beszerzését rendelte el.

Törvényhatósági atiratók. Esztergom vármegye közönsége fölirt az országgyűléshez a borfogasztási adó eltörlése, Kolozsvár város pedig a korezmai záróra szabályozása iránt. Mind a két törvényhatóság felkérte Baja városát feliraltuk támogatására.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott jelzem a tisztelt közönséggel, hogy szállodámban a sört március elsejétől kezdve 22 fillérről 20 fillérré szállítottam le.

— Tisztelettel —

Horváth János,
a Bárány-szálloda bérloje.

A legjutányosabb árban eladó

egy teljes konyhabutor a legmodernebb kivitelben, mely áll: 1 konyha-szekrény, 1 asztal, 1 gyűrő-deszka, 1 vágódeszka, 1 fásláda, 2 szék, 1 hokedli, 1 sámlí és 1 személtádból.
Teljes tisztelettel

Hegedüs József
épület- és butorasztalos
Baja, Rókus-utca 43.

Uj szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz. alatt

szállítási vállalatot

létesítettem.

Elvállalok mindennemű vasuti és hajózási fuvarozást valamint butorszállítást és

egész költözködésekét jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszolgálásról biztosítom a t. közönséget, egyben nagybecsű támogatását kérem és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

Ház és föld eladás.

A Szent László-utca 18. sz. alatti ház, kerttel, a felső járásban a zsidó-temető közelében Dömötör Mihály földje mellett 6 hold és 2407 □ öl, a járáson túl a Szalai-féle föld mellett 3 hold és 849 □ öl szántóföld szabad kézből eladó.
Bővebbet: Haynald-utca 14. szám alatt.

INGYEN, ráfizetés nélkül becserél öreg, használt gramofonlemezeket ujakra **WAGNER** „Hangszerkirály“ Budapest, József-körut 15. szám.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

úriszabó üzletemet **Mátyás király-tér 10-ik szám alá**, (járásbíró-ság atellenébe) helyeztem át.

Készíték elegáns férfi- és gyermek-ruhákat. Lavitást és vasalást elfogadok jutányos árban.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

Babocsay Károly.

Tengeri moslák eladás!

Szarvasmarhának, lónak, sertésnek kitűnő takarmány. Hektója 80 fill.

Kapható **Spitzer Károly és Fiai szeszgyárában Baján.**

Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Excelsior

bürkeményedés, szemölcs

48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN“ használata után. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.
Három üveg bérmentve 3 korona.

HINTÓPOR

48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást, 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

Hizlalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál. 4 3/4 kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE E. „Korona“-gyógyszertára Győr 99.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és vízvezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca 16-ik szám alá, saját házába helyezte.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,

a Központi szállóval szemben.

Telefonszám 45.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a „Bajai Független Ujság“, a „Bajai Hirlap“ és a „Baja“ kiadóhivatala közt az árverési hirdetmények, családi értesítések és felülfizetések hirdetési áaira nézve a következő megállapodás jött létre:

Ingó árverési hirdetmény	8 K
Ingtalan árverési hirdetmény	15 K
Csődhirdetmény	20 K
Eljegyzési hír	3 K
azzal a megjegyzéssel „minden külön értesítés helyett“	5 K
Házassági hír	3 K
Gyászjelentés a szövegben	5 K
„ a hirdetések közt	3 K
Részvét köszönő nyilatkozat	3 K
Felülfizetések közlése soronként	20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

Elvállal mindennemű
diszes vasrácskapuk, üzleti
vasredő-nyök, sirracsok, ujon-
nan szabadalmazott

fürdőszobák készítését

Költségvetéseket és rajzokat díjtalanul készít.

Javításokat azonnal és olcsón eszközöl.

Szivattyús kutak jókarban tartását évi kezelésre elvállalja.

Saját szabad. tábori ágyak!

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnyagytásokat

KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész

Baja, Szent István-tér II-ik szám.

(Fischer-ház.)

Fränkl Ignác
 BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsősorú

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofo-
 nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v i t á s o k

szakszerű műhelyemben a legjutányosabban eszközöltetek.

— Kedvező fizetési feltételek! —

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45

Vörösmarty Mihály-utca 6

Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb
 kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Hazai Általános Biztosító
Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is
 megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelke-
 zésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, karait gyorsan és méltá-
 nyosan rendezi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Költvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)